

پوشش زنان در دوران هخامنشیان

۷ اسفند ۱۳۹۴ ساعت ۱۷:۱۰

پوشش زنان در جهان، به دوران پیش از تاریخ باز می‌گردد و همچنین از دیدگاه باستان‌شناسی پیدایش حجاب به دوران پیش از مذاهب باز می‌گردد، بنابراین مذهب را نمی‌توان عامل پیدایش حجاب دانست. برپایه متون تاریخی در بیش‌تر تمدن‌ها و ادیان جهان، در میان زنان حجاب معمول بوده‌است.

هرچند فراز و نشیب زیادی داشته‌است و گاه به میل حاکمان وقت، بیش‌تر یا کم‌تر شده‌است ولی هرگز به طور کامل از میان نرفته‌است اکنون به بررسی پوشش زنان در دوره ی هخامنشیان می‌پردازیم که اولین حضور استفاده از چادر در ایران در زمان هخامنشیان بوده‌است که البته زنان بلند پایه دربار همچون شاهزادگان از آن استفاده می‌کردند. در مورد پوشاک خاص زنان در دوره هخامنشیان آمده‌است: «از روی برخی نقوش مانده از آن زمان، به زنان بومی برمیخوریم که پوششی جالب دارند. پیراهن آنان پوششی ساده و بلند یا دارای راسته چین و آستین کوتاه‌است. به زنان دیگر آن دوره نیز برمیخوریم که از پهلو به اسب سوارند. اینان چادری مستطیل شکل، بر روی همه لباس خود افکنده و در زیر آن، یک پیراهن با دامن بلند و در زیر آن نیز، پیراهن بلند دیگری تا به مچ پا نمایان‌است.»

یافته‌های پژوهشی نشان می‌دهد که زنان ایران زمین از زمان مادها (که نخستین ساکنان آریایی ایران زمین بوده‌اند) حجاب کاملی شامل پیراهن بلند چین دار و شلوار تا مچ پا و چادر و شنلی بلند روی لباس‌ها، داشته‌اند. این حجاب در دوران سلسله‌های مختلف پارس‌ها نیز معمول بوده‌است.

تصویر به جا مانده بر روی تخته سنگ‌های دوره هخامنشی نشان می‌دهد که شباهتی بین لباس زنان و مردان پارسی وجود داشته‌است. زنان پارسی به جز لباس شبیه آنچه ملکه می‌پوشیده، لباس دیگری نیز داشته‌اند، پیراهن آنان پوششی ساده، بلند یا دارای راسته چین و آستین کوتاه بوده که دامن از زانو به پایین شرابه‌هایی از مچ پا آویزان داشته، علاوه بر اینها زنان پارسی از چادر نیز استفاده می‌کردند، و آنرا بر روی تن خود می‌انداختند به طوری که تمام لباس‌های زیر را می‌پوشانید. نقوشی که روی فرش پازیریک که در سیبری پیدا شده و آنرا مربوط به ایران در دوران هخامنشی می‌دانند، این مطلب را تصدیق می‌کند زیرا زنانی که بر روی این فرش نقش کرده‌اند پوششی سر اندر پا چیزی شبیه چادر روی همه پوشاک خود داشته‌اند.

در دوران هخامنشیان هنگامی که خشایارشا در مجلسی از ملکه «وشی» ایرانی خواست تا عریان به مهمانی حاضر شود تا حاضران

زیبایی اندام او را ببینند، او به این کار تن نداد و همین باعث شد تا عنوان «ملکه ایران» را از دست دهد، در حالی که «استر» یهودی به انجام این کار پرداخت.

ویل دورانت درباره زنان در دوران هخامنشیان می‌گوید: «زنان طبقات بالای اجتماع جرأت آن را نداشتند که جز در تخت روان روپوش دار از خانه بیرون بیایند. هرگز به آنان اجازه داده نمی‌شد که آشکارا با مردان اختلاط کنند. زنان شوهردار حق نداشتند هیچ مردی را، حتی پدر یا برادرشان باشد، ببینند. در نقش‌هایی که در ایران باستان برجای مانده، هیچ صورت زنی دیده نمی‌شود و نامی از ایشان به نظر نمی‌رسد.»

لباس بلند و پر چینی که در نگاره های تخت جمشید به چشم می‌خورد و شاه نیز آن را بر تن دارد، لباس مشخص دوره هخامنشی است و کوروش بنیان گذار این سلسله این لباس را از مادها که نخستین دولت ایرانی آریایی و دولت قبل از هخامنشیان بودند گرفته بود و تمامی کارکنانش را متقاعد کرده بود که آن را بر تن کنند. ظاهراً او معتقد بود که این لباس نقص بدن اشخاص را می‌پوشاند و آدمی را زیبا و بلندبالا نشان می‌دهد این راز لباسهای چین دار بسیار بلندی است که انتهای آن روی زمین کشیده می‌شده است.

لباس چین دار هخامنشی برای حرکات پر جنب و جوش، برای سفر، شکار و جنگ و بطور کلی برای هر نوع کار بدنی آزاد، مثلاً کار در کارگاه‌ها، لباس چندان مناسبی نبوده و در نتیجه به هنگام کار شلوار نیم تنه و ردا می‌پوشیدند این نوع لباس لباسی عیلامی، قدیمی‌ترین تمدن ایرانی و قبل از مادها و احتمالاً لباس ملی ایرانیان بوده است. قبل از زمان هخامنشی، وجود هیچ نوع شلوازی قابل اثبات نیست و به جای شلوار چکمه به پا می‌کردند که همیشه مانند کفش بند دار، گره ای در قسمت جلو داشت.

در آن زمان گرانترین لباس‌ها، ردهای پر بهای ایران بوده، با بافتی محکم و پوشیده از پولک‌های طلائی.

منبع: تبیان

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۲۷۱۲/هخامنشیان-دوران-زنان-پوشش/>